

2013

26/02 Догодина започва строежът на хранилище за радиоактивни отпадъци в Козлодуй

Със 72 млн. евро от ядрените компенсации от ЕС

През 2014 г. ще започне строежът на национално хранилище за ниско и средно радиоактивни отпадъци, което да приеме по-неопасните отпадъци от демонтажа на спрените малки реактори в АЕЦ "Козлодуй" и от работата на ядрената централа, съобщи пред журналисти във вторник Ира Стефанова от Държавното предприятие "Радиоактивни отпадъци" (ДПРАО), която е главен инженер на бъдещото съоръжение.

Хранилището ще е на т.нар. площадка "Радiana", която е в непосредствена близост до АЕЦ "Козлодуй". Негов оператор ще е ДПРАО, изготвени са два варианта на идеен проект, а техническият проект трябва да бъде предаден до 15 март от международния консорциум, избран за подготви проектите. В него влизат "Уестингхаус Електрик Спейн", испанското поделение на американската ядрена компания, германската "Ди Би И Технолоджи", испанската ЕНРЕСА и български подизпълнители.

8 млн. евро струва изработването на проектите. Парите за тях са от Международния фонд "Козлодуй" (МФК), в който влизат ядрените компенсации от Европейския съюз заради спрените преждевременно четири малки реактора ВВЕР-440 като част от условието за еврочленството ни.

На предстоящата юнска сесия на МФК в Лондон, управляващата го Европейска банка за възстановяване и развитие ще одобри 72 млн. евро за изграждането на първия етап от националното хранилище за ниско и средно радиоактивните отпадъци (НХРАО), каза Делян Петров, изпълнителен директор на ДПРАО. Първият етап предвижда построяването на първата от общо три планирани платформи от приповърхностно траншейно модул тип, обясни Стефанова. Тази платформа трябва да заработи през 2015 г. и ще има 66 клетки, всяка от които може да събира по 100 контейнера със слабо и средно радиоактивни отпадъци. При складиране се правят изпитания на контейнерите за издръжливост на удари и огън.

През 2020 г. трябва да се построи и втората платформа, а третата – когато възникне необходимост от нея, каза Ира Стефанова. По думите ѝ проектът има капацитет да приема отпадъци и при евентуалното извеждане и на допълнителни мощности като на пример V и VI блок, за удължаването на чийто живот в момента се работи.

В НХРАО няма да се приемат отпадъци на други държави, заяви гравният инженер на съоръжението.

От МФК до момента за извеждането от експлоатация на I до IV блок са изхарчени около 300 млн. евро, коментира Дилиан Петров. 83 млн. евро от тях обаче са отишли за изграждането на хранилището за сухо съхранение на отработеното ядрено гориво от АЕЦ "Козлодуй", на което преди две години премиерът в оставка Бойко Борисов сръза лентата, преди да е напълно завършено и въведено в експлоатация.

Досега ЕК е предоставила 550 млн. евро компенсации за затворените блокове, но част от тях отиват в т.нар неядрен прозорец, който е за енергийна ефективност. За периода 2014-2020 г. страната ни ще получи още 260 млн. евро в МФК. С тях ще продължат да се финансират дейностите по демонтажа на реакторите.

Засега средствата за извеждане на блоковете от експлоатация са напълно достатъчни, заяви Петров, макар някои експерти да твърдят, че парите във фондовете "Радиоактивни отпадъци" и "Извеждане от експлоатация на ядрени мощности" не стигат. Над 1 млрд. лв. има във фонда за извеждане на блоковете, а АЕЦ "Козлодуй" превежда в двата блока 10.5 на сто от приходите си от продадена електроенергия, посочи шефът на ДПРАО. В момента от двата фонда са изразходвани около 40 на сто, а във фонд "Радиоактивни отпадъци" ще влизат парите от продажба на скрап и оборудване от демонтираните блокове.

Дилиан Петров коментира още, че подозренията на Европейската комисия за нарушения при управлението на средствата от МФК, които неведнъж бяха коментирани в хода на преговорите за новите ядрени компенсации, са преодолени. По думите му от Брюксел вече били извършени проверки за изхарчените за демонтажа на малките блокове средства. "Имаше закъснения в датите по изпълнението на проектите, както и бяха подадени неточни и завишени данни за разходите по сключените договори за извеждането от експлоатация", каза шефът на ДПРАО. Той обаче уточни, че това е било преди ръководеното от него предприятие да поеме тези дейности от АЕЦ "Козлодуй".

Владислава Пеева, Mediapool

27/02 След две години ще имаме национално хранилище за радиоактивни отпадъци

До края на март т.г. държавното предприятие "Радиоактивни отпадъци" ще получи техническия проект за изграждане на националното хранилище за ниско и средно радиоактивни отпадъци, събщи в Козлодуй Ира Стефанова, която е ръководител на проекта получил вече разрешително от Агенцията за ядрено регулиране.

Договорът за разработване на технически проект и анализ на безопасността на хранилището край Козлодуй бе подписан през 2011 г. след проведен конкурс по изискванията на ЕБВР, която финансира изграждането му. За изпълнител сред петима кандидати бе избран международният консорциум, в чийто състав влизат световно известни компании и български подизпълнители.

Изграждането на националното хранилище в м. "Радиана" край Козлодуй се очаква да започне през 2014 г. Първият му етап трябва да е готов и да влезе в експлоатация до края на 2015 г. Той включва изграждането на платформа с 66 клетки, съпътстващата инфраструктура и прилежащи сгради.

Пет години след въвеждането в експлоатация на първия етап ще започне изграждането на втория, които включва изграждането на още една платформа. Трета ще има евентуално след преценка на натрупаните радиоактивни отпадъци от производството на АЕЦ "Козлодуй".

Предвиденият капацитет на националното хранилище край Козлодуй е 140 хил. куб. м. Първият етап е предвиден за отпадъците от изведените от експлоатация 4 блока на АЕЦ "Козлодуй". В хранилището ще бъдат погребвани само отпадъци от България, няма да бъдат приемани високо активни отпадъци и отработено ядрено гориво, категорични са експертите на ДП РАО. Хранилището ще бъде от най-модерния и надежден траншеен тип, по подобие на изградените във Франция.

По предварителни оценки проектът за изграждане на хранилището за ниско и средно радиоактивни отпадъци е около 70 млн. евро. По време на експлоатацията му се очаква да бъдат осигурени около 65 работни места.

24 Часа

06/03 Столична община получи 192 млн. лева за завода за боклук

От рециклирането на метал, хартия и пластмаса ще се произвежда гориво за "Топлофикация".

Със 192 млн. лева по оперативна програма "Околна среда", Столична община ще продължи изграждането на завода за боклук. С парите ще бъде изградена система за рециклиране на метал, пластмаса и хартия. Произведеното гориво след изгарянето на отпадъците ще може да се използва от "Топлофикация", съобщи днес кметът Йорданка Фандъкова, която подписа споразумение за финансирането с екоминистъра в оставка Нона Караджова.

Предвижда се още изграждане на депо за неопасни отпадъци и още едно за компостиране, уточни кметицата. Цялата инвестиция е 360 млн. лева, от които близо 256 млн. са осигурени от Европейския съюз, а останалите са изтеглен заем и собствено финансиране на Столична община.

Мащабният проект бе одобрен от Брюксел преди два месеца, след като два пъти бяха върнати документите за корекции. Строителството на системата за отпадъци трябва да приключи най-късно до 2014.

От: Bulgaria On Air

06/03 До края на март избират кой ще строи завода за софийските боклуци

Изпълнителят на строителството на завода за софийския боклук ще бъде избран до края на този месец. Това обеща кметът на столицата Йорданка Фандъкова веднага след като подписа с министърът на околната среда и водите Нона Караджова договора за финансиране на втория етап на неговото постояване тази сряда.

Срокът за изпълнението е 21 месеца от подписването на договора със строителя. Според предишни прогнози на зам кметът по екология Мария Бояджийска, строително-монтажните работи ще приключат до края на 2014 г., ако няма обжалване на поръчката от някой от участниците.

За строител на завода кандидатстват обединението "Станилов-Данеко", консорциумът "Хохтийф", консорциум "ВСМ-СПХ", "Еурека - ГБС", консорциумът "Енергоремонт холдинг АД - ГБМТ София", консорциумът "Елекнор", обединението "Актор АД - Хелектор АД", ДЗЗД "Трейс-Мут", ДЗЗД "Консорциум МБТ София 2012", както и "Микс конструкторс" ООД.

Тази сряда Фандъкова заяви също, че криза с боклука няма да има, защото в момента работят три сортиращи инсталации за сепариране на отпадъците, които успяват да поемат цялото количество битов отпадък от столичани. Част от не-разградимите отпадъци се извозват на депото в Суходол, но то ще работи едва до края на годината.

Друга част от тях пък се изпращат на новото депо в село Яна, което в момента е в пробна експлоатация, обясни зам. по екологията Мария Бояджийска.

Общото финансиране на проекта за завода в Долни Богров – за цялата инсталация, е в размер на около 346 милиона лева, от които 84,26% за София са безвъзмездни. Това означава, че общината участва с малко над 15%, изтъкна столичният кмет. Средствата са от Европейската комисия и от държавата, като общината може да гарантира, че участието ѝ е намалено почти двойно.

Отпадъците ще бъдат изцяло преработвани, рециклирани, оползотворявани по най-модерния и екологичен начин, който на този етап съществува, при спазване на всички екологични норми, подчерта Фандъкова. Столична община сепарира на 100% отпадъците, с което успява да намали през последните две години наполовина количествата средства за депониране, твърди кметът.

Проектът беше започнат през 2007 г., а на първото заседание на правителството на ГЕРБ през 2009 г. се осигури държавното съфинансиране по проекта. След това беше одобрена първата фаза, която включваше изграждането на депа и други съоръжения по проекта. През декември 2011 г. втората фаза, която включва същинското изграждане - завода за отпадъци, беше спряна от Европейската комисия и беше обявена нова обществена поръчка. Причината беше искането на Европейската комисия за промени в някои технически параметри, което на практика обезсмисли вече проведенния търг.

През 2012 г. последваха и допълнителни въпроси за данъка добавена стойност по проекта, както и за общинското предприятие, което ще експлоатира съоръженията. След преговори накрая проектът беше одобрен в началото на 2013 г.

От Дневник

08/03 Джеръми Айрънс занимава европейската администрация с отпадъци

Британският актьор Джеръми Айрънс страстно мрази боклука - толкова много, че е преодолял своята естествена ненавист към регулациите, за да се съюзи с бюрократите от Европейския съюз и да вложи малко от своята филмова магия в най-новите планове на организацията, свързани с рециклирането на отпадъци, пише "Ройтерс".

Носителят на "Оскар" Айрънс зае подиума на Комисията в четвъртък, 7 март, заедно с комисаря по околната среда, за да поставят заедно началото на месеци за дебати, посветени на пластмасовите отпадъци.

Докато актьорът вярва в каузата за преборване с планините от изхвърлени отпадъци, замърсяващи нашите океани и навлизащи в хранителната верига, Айрънс смята и, че Комисията, която е изпълнителен орган на ЕС, има какво да научи по отношение на комуникацията.

"Брюксел е балон. От време на време се спуква и пропуска малко законодателство", казва той пред "Ройтерс" и допълва с въпроса: "Как тогава хората застават зад него?" Добрият PR и култът към знаменитости междувременно осигуряват шум около почти всеки филм.

Айрънс, който печели "Оскар" през 1990 г. за ролята си на убиеца Клаус фон Булов в *Reversal of Fortune*, рекламира своя документален филм *Trashed*, който представя една глобална обиколка на неуспеха на хората да се справят с боклука.

Филмът, направен заедно със сценариста и режисьор Кандида Брейди, идва след като Айрънс решил, че е време да си почине малко от художествената измислица, която доминира в кариерата му на актьор, и да направи документален филм за нещо важно.

Промяната на климата е огромно явление, пред което хората се чувстват безсилни, казва той. Отпадъците обаче могат да бъдат преборени. Сан Франциско например, е на път да се превърне в град с нулеви отпадъци, благодарение на методично рециклиране.

"Това е нарастващ проблем и все още е проблем, който може да бъде решен", допълва Айрънс.

Докато филмът му обикаля света, Европейската комисия ще разглежда от сега до юни възможните мерки за повишаване на нивата на рециклиране и намаляване на отпадъците чрез определяне на целите на рециклиране, забрани за отпадъчни депа и налагане на високи такси за сметища.

"Справянето с пластмасовите отпадъци е огромно предизвикателство с оглед на защитата на околната среда, но е и огромна възможност за ресурсна ефективност", коментира Янез Потоцник, комисар по околната среда към ЕС.

От Дневник

11/03 Зелена книга на ЕК обръща дефектите на пластмасата в ефекти

Пластмасите имат всестранно приложение в съвременния свят. Устойчиви са и именно тази тяхна устойчивост може да превърне отпадъците от тези материали в сериозен и траен проблем.

Европейската комисия публикува Зелена книга, с която цели да инициира обсъждане на темата как пластмасовите изделия да станат по-устойчиви, но това да важи за целия им жизнен цикъл, както и как да се намали въздействието на пластмасовите отпадъци върху околната среда.

"Справянето с пластмасовите отпадъци е сериозен проблем за опазването на околната среда, но в същото време предлага огромни възможности за ефективно използване на ресурсите. Според мен пластмасата има бъдеще в една кръгова икономика, в която високата степен на рециклиране на отпадъците дава решения на проблема с недостига на материали. Приканвам всички заинтересувани страни да участват в обсъждането на въпроса как, вместо да бъде проблем, пластмасата може да се превърне в част от решението", обясни идеята на Зелената книга комисарят по въпросите на околната среда Янез Потоцник.

Само за 50 години производството на пластмаса в света се е увеличило от 1,5 млн. тона годишно през 1950 г. до 245 млн. тона през 2008 г., като се очаква тази тенденция да продължи. Веднъж попаднали в околната среда, и по-специално в морската среда, пластмасовите отпадъци могат да останат там стотици години. До 10 млн. тона отпадъци, предимно пластмасови, се изхвърлят всяка година в световните океани и морета и ги превръщат в най-големите сметища за пластмасови отпадъци в света, припомнят от пресцентъра на ЕК. Пластмасовите отпадъци представляват

80% от огромните острови от отпадъци в Атлантическия и Тихия океан

и са заплаха за морските видове, които се заплитат в тях или ги поглъщат. Обикновената пластмаса съдържа и голям брой химически добавки, понякога с голямо процентно съдържание, които могат да бъдат канцерогенни, да предизвикват други токсични реакции или смущения на ендокринната система.

В нашето общество, свикнало с принципа за еднократна употреба, пластмасата често се възприема като евтин и лесен за изхвърляне материал, а степента на рециклиране е ниска. Половината от всички пластмасови отпадъци в Европа се озовават в депа за отпадъци, което трябва да се избягва, тъй като пластмасата може да съдържа опасни съставки и нейното изхвърляне може да доведе до нежелани емисии и концентрации на замърсяващи остатъци.

В Зелената книга се подчертава ключовата роля на пластмасата в редица промишлени процеси и приложения, както и потенциалните

икономически ползи от една по-висока степен на рециклиране

На фона на ръста на населението в световен мащаб и все по-оскъдните природни ресурси, рециклирането на пластмаси е добра алтернатива на експлоатацията на неизползвани ресурси. Това предполага по-добри рамкови условия

за подпомагане на екодизайна и екологичните иновации

както и практиката избягването на образуване на отпадъци и рециклирането да се вземат предвид още в началния етап на проектиране на продукти от пластмаса.

Специфичните предизвикателства, свързани с пластмасовите отпадъци, за момента не са застъпени в законодателството на ЕС, касаещо отпадъците. Очаква се от държавите членки да дадат предимство на предотвратяването и рециклирането за сметка на други начини на депониране, като това важи за всички потоци от отпадъци, посочени в [Рамковата директива за отпадъците](#).

Целта на Зелената книга е да се съберат данни и становища, за да се оцени въздействието на пластмасовите отпадъци и на тази база да се определи европейска стратегия за смекчаване на това въздействие. Приканват се заинтересуваните страни да споделят мнението си по въпроса дали и как съществуващото законодателство следва да бъде адаптирано, за да се справим с пластмасовите отпадъци и за да се насърчат тяхната повторна употреба, рециклиране и оползотворяване за сметка на депонирането. Приветстват се и мнения за ефективността на евентуални конкретни цели във връзка с рециклирането, както и на икономически мерки като забрани за депониране, такси за депониране и схеми на принципа "плащаш повече, ако изхвърляш повече" (pay-as-you-throw).

В Зелената книга също така се задава въпрос как да се подобри модулното и химическото проектиране на пластмаси, за да се подобрят възможностите за рециклиране, как да се намалят отпадъците в морската среда и дали е необходимо да се насърчава използването на биоразградима пластмаса.

Следващи стъпки

Консултациите, които включват обсъждане по 26 въпроса, ще продължат до началото на юни 2013 г. Резултатите ще послужат за основа на допълнителни мерки през 2014 г. в рамките на по-широкообхватен преглед на политиката в областта на отпадъците. Особено внимание ще се обърне на настоящите цели за депата и за оползотворяване на отпадъците, както и на последваща оценка на петте директиви относно различните потоци от отпадъци.

11/03 Интернет платформа ще събира идеи за подобряване на градската среда

Нова интернет платформа ще събира идеи на гражданите за подобряване на градската среда в България и начините за реализирането им. Очаква се платформата My City Project да заработи до края на април, а демоверсията ѝ може да бъде видяна на <http://mycityproject.bg/>

Идеята за платформата и разработването ѝ са на екипа на фондация "[Моят град](#)", учредена от група приятели, работили и учили в Лондон, Ню Йорк, Мюнхен, Виена и Париж.

Върнахме се в София, за да приложим натрупаните умения и знания и да помогнем за развитието на България с каквото можем, разказват учредителите на фондацията. Тяхната цел е да насърчават активното гражданско участие в различни проекти за подобряването на градската среда в страната.

В началото платформата ще позволява да се изпълняват проекти само в границите на София, но постепенно ще се увеличава броят на градовете, в които ще се работи.

Фондация "Моят град" вече има успех с проект за изграждането на система за безопасно пресичане на един от най-натоварените булеварди в София – "Симеоновско шосе". Система работи по следния начин: Светлинният датчик засича настъпването на нощта и стартира системата. Когато детектора за движение засече пешеходец пешеходната пътека се осветява от лампите на стълбовете. Включват се и LED светлините, чийто мигащ сигнал е много ярък и забележим в тъмнината. Пътният знак се вижда отдалече и се дава възможност на шофьора да реагира, като спре навреме. Системата е енергоспестяваща.

Необходимите средства за осъществяване на проекта са 5 964 лв. с ДДС. В момента фондацията осъществява кампания за набиране на средствата, в резултат на която за кратки срокове беше събрана половината сума, която беше заплатена като аванс съгласно договор за доставка и монтаж. По този начин стартира производството на съоръженията, които до 22 март 2013 г. ще бъдат доставени в София в готовност за монтаж. Останалите 50% (2982 лв.) необходими за монтажа, пуск в експлоатация и цялостната реализацията на проекта все още не са набрани.

Членовете на фондацията работят и по проект за детска площадка в междублоковото пространство на бл. 313 и бл. 315Б в жк "Света Троица". Площадката е оградена от четири осеметажни блока с по 4 до 5 входа. Изградена преди повече от 20 години, площадката е негодна и опасна за ползване. Пясъчната настилка, върху която е била изградена, вече не съществува, а дървените съоръжения за игра са напълно унищожени. Новата площадка ще бъде снабдена с модерни съоръжения, отговарящи на всички съвременни изисквания, и ще предостави възможност за разнообразни забавления на децата. Площта, върху която ще бъдат монтирани уредите е 150 кв.м. Бюджетът на проекта е 21 540 лв. без ДДС.

14/03 Белгийска компания прави бутилките си от боклуците на океана

Белгийската марка [Ecover](#) се е заела с достойната за уважение задача да събира пластмасови отпадъци от морета и океани и да ги превръща в опаковки за почистващите си препарати, които произвежда.

Предвид количеството пластмаса, която си плава в световните водни басейни, това може да бъде **един почти неизчерпаем ресурс.**

Във фантастичния роман [Снежен крах](#), написан от живата легенда Нийл Стивънсън в началото на деветдесетте, между всички други мрачни предсказания откриваме и един загадъчен плуващ остров, върху който се е развило цяло общество от маргинали – те живеят в призрачен град, в който няма закони, и се занимават с пъклените си дейности. Малката особеност е, че всичко това се случва върху гигантско струпване на отпадъци.

Антиутопиите се опитват да ни провокират с цел да помислим как да се предпазим от описаните явления. В този смисъл инициативата на Ecover е една добра първа стъпка.

Планът е от началото на 2014 г. компанията да започне да "добива" пластмасови отпадъци от океана съвместно с организацията [Waste Free Oceans](#). Според техните прогнози с всяко излизане плавателният съд ще изважда

между 2 и 8 тона пластмаса.

повече на [Packaging Europe](#)

От Горичка

19/03 Море от пластмаса

През 2011 г. рециклираните количества пластмаса са само 29.3% от общото количество опаковки от този материал

Ежечасно в света се изхвърлят повече от 50 млн. броя пластмасови бутилки. За разграждането им в природата са необходими от 300 до 800 години, твърдят специалисти.

През лятото на 2012 пет от най-големите американски компании - Coca-Cola, Ford Motor, H.J. Heinz, Nike, Procter&Gamble - се обединиха, за да ускорят разработването и употребата на пластмаса на растителна основа, писа "Ройтерс". Идеите за бъдещия материал са вдъхновени основно от "растителната" бутилка на Coca-Cola, произведена от захарна тръстика. По-късно Heinz купи лиценза за технологията и също започна да я прилага за част от продуктите си (кетчуп).

И докато по света фирмите инвестират в иновации, в България най-разпространените пластмасови опаковки са добре познатите бутилки от PET (полиетилен терефталат). Това показват данните на Министерството на околната среда и водите (МОСВ) за 2011 г. Информация за 2012 г. все още няма. Като цяло пластмасовите опаковки са втори с 24.7% пазарен дял (или 73.2 хил. тона) от общото количество опаковки, пуснати на пазара, след хартиените. Това обаче е обща маса, а не брой и не дава ясна представа дали пластмасата или хартията са по-често използваният материал при опаковките в България.

История за найлоновите торбички

От няколко години в България е в сила наредба за облагане на полиетиленовите торбички с продуктова такса. Целта на въвеждането ѝ е да ограничи употребата им. Задължението за плащането ѝ е на производителя или вносителя на торбичките, а ако той не може да бъде открит – на дистрибутора.

По данни на Българска асоциация "Полимери" (БАП) преди въвеждането на продуктова такса в страната са се произвеждали около 34 600 тона и се продавали около 33 600 тона торбички от полиетилен. Това означава, че всеки месец на пазара са излизали около 2 млн. найлонови пликчета. "След въвеждането на таксата производството им е паднало наполовина. Торбички с дебелина под 15 микрона вече не се произвеждат в страната, затова фирмите разпродават машините и освобождават хора", обобща Антоанета Перникова, председател на БАП.

Таксата влезе в сила от 1 октомври 2011 г. - 15 стотинки на брой само за най-тънките (и най-видими извън кофите за боклук) торбички с дебелина под 15 микрона (т.нар. тип потник). Сумата расте през годините - през 2012 г. таксата бе 0.35 лв. и обхваща и торбички с дебелина под 25 микрона, през 2013 г. тя е 0.45 лв., а през 2014 г. ще достигне 0.55 лв. От екотакса са освободени торбичките без дръжки "за първична опаковка" на продукти (например сирене, плодове, маслини) независимо от дебелината им. Ако задължените да плащат не го направят, глобата е от 3000 лв. до 10 000 лв.

И после?

Депониране, рециклиране и изгаряне са възможните подходи за преработка на пластмасовите опаковки. Рециклирането възстановява суровината и прави възможно използването ѝ за изработване на нови изделия. Изгарянето пък предоставя енергия, която може да се използва за производството на пара и електричество. Депонирането на сметище не прави нито едното, нито другото - в този случай "стойността на пластмасата е заровена завинаги", коментират от бранша. Открит остава и проблемът с разграждането и влиянието на пластмасата върху околната среда.

През 2011 г. рециклираните количества пластмаса в страната са 29.3% (или близо 21.5 хил. тона) от общото количество пуснати на пазара опаковки от този материал, отчитат от МОСВ. Най-много са рециклираните количества пластмаса от PET – 38.8%, следват от LDPE – 36.5%, PE/PP – 15%, HDPE – 8%, PP – 1.7%.

Пластмасови несгоди

Производителите на материали и предмети за контакт с храни са длъжни да подписват декларация, че опаковките съответстват на изискванията, които законодателството предявява към тях. Тази декларация (би трябвало да) е доказателство, че опаковката е безвредна.

Доказателствата се набавят, след като опаковката се изпита в акредитирана лаборатория. "Според европейското законодателство отговорност на производителя е да гарантира безопасността на опаковката. Тази декларация би трябвало да се издава въз основа на резултати от изпитания на всеки вид и марка материал, а задължение на контролните органи е да се уверят, че е така", коментира Майя Стойчева, ръководител на изпитвателен център "Алми тест" в София, акредитирана лаборатория за изпитване на опаковки и опаковъчни материали.

"За съжаление се наблюдава следното явление. Един-единствен протокол или сертификат придружава всяка партида, независимо от какъв материал е произведена. И тъй като е известно, че някои от производителите работят с "какъвто намерят" материал, ясно е, че един-единствен протокол не може да даде на клиента гаранция за безвредност – бил той предприятие, което използва тези изделия за опаковане на храни, или краен потребител, и най-вече когато производителят крие марките на материалите, с които работи", заключава Стойчева.

Видове пластмаси

Видове полимери, от които се изработват пластмасовите опаковки, и тяхното приложение:

- PET – полиетилен терефталат – бутилки за еднократна употреба за вода, бира, безалкохолни, кутии и подложки за храни, фолио за печене, опаковки за фармацията
- LDPE - полиетилен ниска плътност – опаковъчно домакинско фолио, пазарски чанти, пликове за сандвичи, торбички за хляб, за плодове и зеленчуци, опаковки за фармацията
- HDPE - полиетилен висока плътност – бутилки за перилни и миещи препарати, опаковки за шампоани, бутилки за прясно мляко, опаковки за фармацията
- PP – полипропилен - бутилки за вода, кофички за кисело мляко, шишета за шампоан, сламки за пиене, кутии за маргарин
- PE/PP смесени – полиетилен и полипропилен (многослойни) – бебешки бутилки, петноустойчиви кутии за храна
- PVC – поливинилхлорид – опаковки за месо, кутии, бутилки за олио, блистер опаковки за фармацията
- PS – полистирол - чаши за горещи напитки, кутии за храна за вкъщи, кутии за яйца, тарелки за месо, кутии за компактдискове

РЕТ проблеми

Изпитвания в центъра "Алми тест" показват наличие на проблеми с някои бутилки от полиетилен терефталат (РЕТ опаковки). При тези опаковки е необходимо да се следи съдържанието на свободен ацеталдехид както в материала на опаковката, така и в обема ѝ, обяснява Майя Стойчева, ръководител на центъра.

Употребата на вторично преработен РЕТ по начина, по който се прави в България – събиране на използвани опаковки, раздробяване и повторно гранулиране, води до високи стойности на разлагане на материала, т.е. до високо съдържание на изходните неполимеризирани вещества. В света вторично преработен РЕТ означава, че вторичните суровини се разграждат до изходни компоненти, след което се провежда поликондензация, при което се получава отново РЕТ. А у нас този метод не се прилага, обяснява Стойчева.

Опасността при вторично преработване идва от обстоятелството, че РЕТ е термично нестабилен при температурите на преработка и отделя ацеталдехид. С влагата от въздуха или продукта той образува оцетна киселина, която променя рН, вкуса, мириса, цвета, цялата органолептика на храната или напитката.

По правило РЕТ започва да се разгражда при 200 градуса, а преработката на полимера става при по-високи температури. Значи материалът е започнал да деструктира и отделя нискомолекулни вредни вещества. Те остават и в обема – вътре въздухът в бутилката съдържа вредни вещества. Затова на линиите за производство на такива бутилки би трябвало да има възел, който ги обдухва отвътре с азот, за да се издуха ацеталдехидът. Но в България това не навсякъде е факт, обобщава Майя Стойчева. И допълва, че в света вече има одобрени от Европейският орган по безопасност на храните - EFSA, специализирани процеси за производство на вторичен РЕТ.

Capital Daily

19/03 Последни сме по преработка на боклука в Европа

Преработването на битови отпадъци в Европа се е утроило за последните десет години, но някои страни продължават да изостават в постигането на целите, заложили за 2020 г. Това сочат заключенията от доклада на Европейската агенция за защита на околната среда (ЕАА), публикуван днес.

За периода 2001-2010 г. преработването на материали и органични отпадъци в 27-те държави-членки се е увеличило от 13 на 39 процента, като целите поставени пред блока до 2020 г. са този обем да достигне 50 на сто.

В групата водят Австрия (63% преработване на отпадъци), Германия (62%), Белгия (58%) и Холандия (51%). За сметка на това Румъния преработва едва 1% от отпадъците през 2010 или 1 на сто спад от 2-та процента през 2001 г.

В България количеството преработени отпадъци се равнява на 0 % през 2010, непроменено от 2001 г. Този нулев напредък ни поставя на дъното на иначе положителната класация.

Другите страни, които са намалили рециклирането на отпадъци от домакинствата, са Норвегия (с 2,2%), Малта (с 2,1%) и Финландия (с 0,8%). И двете скандинавски държави обаче преработват над една трета от генерирания боклук.

19/03 България е с най-голям спад в производството на отпадъци в ЕС

За една година в страната са генерирани 375 килограма отпадъци на човек, докато средното ниво за Европа е 503.

България е водеща сред страните от ЕС по **намаляване на битовите отпадъци**, като за последното десетилетие е регистриран спад от 18%, сочи доклад на Европейската агенция за околна среда. Следва ни Естония със 17% и а Словения и Великобритания с 12% спад.

За една година в България са генерирани 375 килограма отпадъци на човек, докато средното ниво за Европа е 503.

От друга страна, до 2011 държавата не отчита никакво рециклиране.

В следващите години обаче трябва да се положат повече усилия, тъй като до 2020 трябва рециклираните боклуци не могат да бъдат под 50%. Единственият начин е да се отчетат по над 4% за всяка година дотогава, коментират експерти. Това е почти непосилна задача, защото **за десет години нито една държава не е показала подобен годишен ръст**, се посочва в доклада.

Засега четири държави са минали 50% общо рециклирани и компостирани отпадъци. Това са Германия с 63%, Австрия с 62, Холандия с 61 и Белгия, която регистрира 57%.

За 2011 40% от отпадъците в Европа са били рециклирани или компостирани, в сравнение с 27 на сто през 2001. Най-голямо количество рециклирани отпадъци е регистрирано в Германия – 45%, като с 37% я следва Ирландия, а с 36% Белгия. **Най-висок процент компостиране е отчетен в Австрия – 34 и Холандия - 28.**

На първо място обаче ЕС има за цел да се намалят отпадъците, които са намалели за последното десетилетие с 3.5%, но е възможно това се дължи на икономическата нестабилност в последните години.

От: Bulgaria On Air

20/03 Петорка за завода за боклук

Обектът до София ще струва между 162 и 213 млн. лв., но победителят не е ясен

Почти година след подаването на офертите за строеж на епичния завод за боклук на София потенциалните строители намаляха наполовина, а отварянето на петте ценови оферти в сряда показва, че обектът ще струва между 162 и 213 млн. лв., като четири от предложенията са под очакваната от Столичната община прогнозна стойност от 208 млн. лв. Най-ниско предложение даде консорциум "ВСМ-СПХ" (испанско дружество заедно с българския "Строително-предприемачески холдинг"). Но това не му гарантира успеха, защото изчислението на победителя става по сложна формула, която отчита и технически оценки, и бъдещите разходи за преработка на един тон боклук. Неформално дори участниците в процедурата не успяха категорично да посочат кой печели.

От Столичната община не се ангажираха със срок за класирането, но споменаха, че ще имат още доста работа. Така една от най-големите строителни поръчки, финансирана с европари и жизненоважна за жителите на София, мина следващата си фаза, но още е с неясен изпълнител и срок на завършване, но някъде около 2016.

Завод - след няколко години

Срокът, в който трябва да бъде проектирано и построено съоръжението, е 19 месеца, а после една година то ще бъде тествано за дефекти. Така общият период за изпълнение на поръчката е 31 месеца от сключването на договора. Изграждането на втората фаза от интегрираната система за преработка на смет ще се извършва в местността "Садината" край село Яна. Чрез него ще се осигури рециклиране на метал, пластмаса, хартия и биоразградими отпадъци, а преработените отпадъци ще се използват за производство на енергия.

Заводът ще произвежда гориво, което ще може да се използва за работата на "Топлофикация - София". Общината вече е избрала консултант – фирмата "Рамбол", която до осем месеца ще определи необходимите инвестиции и какъв тип да бъде инсталацията в отоплителната компания. Дейността за това се финансира с 1.5 млн. евро от фонд "Козлодуй". Този вариант е икономически най-изгоден, тъй като ще спести на софиянци около 150 млн. лева за 20 години, а животът на депото ще се удължи два пъти заради оползотворяването на над три четвърти от отпадъците в София.

Предистория на историята

Проектът за завода за боклук на София беше започнат през 2007 г. На първото заседание на кабинета "Борисов" през 2009 г. се осигури държавно съфинансиране за изграждане на депа и съоръжения. В края на 2011 г. обаче втората фаза, която включва същинското строителство на завода за отпадъци, беше спряна от Европейската комисия (ЕК). Основната причина за това е искането на ЕК Столичната община да преработи проекта си за завода за механично и биологично третиране на отпадъците. Целта е произведеното гориво (RDF) да се използва в "Топлофикация –

София", а не да се извозва до циментовите заводи. Така, от една страна, цената на топлоенергията трябва да остане поносима за гражданите, а, от друга - няма да се правят допълнителни транспортни разходи за извозване на горивото до циментовите заводи. През ноември 2011 г. общината изпрати до Брюксел за одобрение преработения вариант, а в края на февруари 2012 г. от комисията обявиха, че този път са удовлетворени. Този март министърът в оставка Нона Караджова и кметът Йорданка Фандъкова подписаха договора за еврофинансирането.

Изграждането на интегрираната система от съоръжения за преработка на битови отпадъци е най-големият проект по оперативна програма "Околна среда". Очаква се инсталациите да подобрят жизнената среда на около 1.63 млн. жители на столицата и да се осигури дълготрайно решение с управлението на отпадъците.

Европари за софийския боклук

Предвидените средства за изграждането на втора фаза от завода за боклук са 225 млн. лв., като общата стойност на цялата система от съоръжения струва 360 млн. лв. От тях 218 млн. лв. са безвъзмездна финансова помощ по оперативна програма "Околна среда", а 38 млн. лв. - от националния бюджет. Останалите 104 млн. лв. трябваше да бъдат собствени средства от столичното кметство. Но на 15 март по време на общественото обсъждане за строежа на завода от общината обявиха, че ще теглят заем от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) в размер на 35 млн. лв., за да осигурят съфинансирането си. Параметрите, по които се водят преговори с ЕИБ, са лихвата да е 4%, с четиригодишен гратисен период, а срокът за плащане да е 38 години.

Най-общо цялата система може да бъде разделена на три фази (последната от които е завода за боклук). Първата вече е приключена - тя струваше 19 млн. лв. и депото беше изградено консорциум между италианската "Униекко" и "Геотхмин".

В момента се работи по втората фаза - за компостиране на зелени и биоразградими отпадъци на площадка "Хан Богров". Изпълнител на инсталацията е Обединение "Егерсман & Ко", в което влизат - "Егерсман Анлагебау Гмбх&Ко" КГ – Германия, и българските "Диана Комерс - 1" и "АТ Инженеринг 2000". Тази част от интегрираната система струва 46 млн. лв. и трябваше да е готова още през октомври 2012 г., но преди дни кметът на София Йорданка Фандъкова каза, че първата фаза от завода е достигнала 25%. А самата инсталация ще бъде готова до този октомври, като в края на годината ще започне провеждането на тестове. Очаква се производството на електроенергия да започне едва следващата пролет.

*** Статията е променена в четвъртък в 10.40. Редакцията е допуснала грешка - петата отворена оферта от таблицата не е на Консорциум "МБТ София 2012", а на обединение "Егерсман - Микс констръкшън". В последния параграф на статията неправилно е посочено, че обектът на "Униекко" и "Геотхмин" не е изпълнен. Той е завършен в срок и стойността му е 19 млн. лв. Редакцията се извинява за допуснатите неточности.**